

Gde smo sada i zbog čega nam je potrebno aktivnije učešće građana?

Pravo građana na participaciju u političkom životu leži u samom srcu ideje o demokratiji i kao takvo, usled "blizine" lokalnih vlasti, najbolju implementaciju postiže upravo na lokalnom nivou. Imajući u vidu da lokalna demokratija čak i u razvijenim zemljama Evrope mora da pronade nove mehanizme funkcionisanja, što je posledica ne samo strukturalnih i funkcionalnih promena u organizaciji lokalne vlasti, već i sveukupnih političkih, ekonomskih i socijalnih promena koje se u Evropi dešavaju, pred centralnim i lokalnim vlastima u Srbiji je veoma važan izazov uvođenja, primene i stalne promocije koncepta participacije građana kako na centralnom, tako i na lokalnom nivou.

Generalno uzev, participacija građana u političkom životu Srbije je na niskom nivou. Srbija se nalazi se na početku razvoja procesa građanske participacije na lokalnom nivou, a pozitivni primeri učešća građana u formulisanoj radi i odluka na lokalnom nivou u velikom broju slučajeva inicirani su projektnim aktivnostima koje realizuju međunarodne i donatorske organizacije u saradnji sa lokalnim vlastima i/ili domaćim nevladinim organizacijama.

Više je uzroka koji rezultiraju postojećim stanjem u sferi građanske participacije:

aktuelno zakonodavstvo ne pridaje veliku pažnju participaciji građana, a postojeći mali broj odredbi koji to regulišu ne primenjuju se u praksi.

ne postoji nacionalni pristup pitanju građanske participacije, čije bi proklamovanje i promovisanje putem javne kampanje svakako doprinelo aktivnijem učešću građana u političkom procesu.

ni sama lokalna vlast do nedavno nije činila mnogo na uključuju građana u politički život, što je posledica izrazito duge tradicije politizacije i centralizacije procesa odlučivanja u lokalnim strukturama. Jedan od razloga za nedovoljno izraženu spremnost opština da prihvate moderne forme političkog života svakako je i spora decentralizacija vlasti i još uvek aktuelna finansijska zavisnost opština od centralne vlasti, što za posledicu ima da lokalne vlasti, čak i ukoliko žele, često nisu u stanju da finansijski odgovore na nove trendove.

građani nisu dovoljno obavešteni o mogućnostima za sopstveno učešće u procesu donošenja odluka u lokalnoj zajednici kojoj pripadaju.

Građanska participacija je od velike važnosti za razvoj i jačanje demokratije na svim nivoima, ali povećanje učešća građana u procesu donošenja odluka ne bi trebalo da bude cilj samo za sebe, niti bi jačanje participacije građana na lokalnom nivou trebalo da bude cilj lokalnih vlasti samo iz razloga što je takav pristup poželjan i nosi karakteristike modernosti. Naime, učešće građana u političkom procesu ima znatno šire značenje i značaj - reč je o veoma važnom instrumentu koji unapređuje rad i efektivnost lokalnih vlasti i time stvara uslove za bolji život svih građana lokalne zajednice.

PROJEKAT "PODRŠKA JAČANJU
GRAĐANSKOG UČEŠĆA NA LOKALNOM NIVOU"

ZA AKTIVNIJEG GRAĐANINA!

Kontakt:

Stalna konferencija gradova i opština
Makedonska 22, 11000 Beograd
tel: 011 3223 446
faks: 011 3221 215
e-mail: secretariat@skgo.org

Švajcarska agencija za razvoj i saradnju u
Srbiji i Crnoj Gori (SDC)
Kneza Mihaila 10/IV, 11000 Beograd
tel/faks: 011 328 22 20, 328 16 69
e-mail: belgrade@sdc.net

Projekat finansira
Švajcarska agencija za razvoj i
saradnju u Srbiji i Crnoj Gori (SDC)

DEZA
DDC
DSC
SDC
COSUDE

PROJEKAT "PODRŠKA JAČANJU
GRAĐANSKOG UČEŠĆA NA LOKALNOM NIVOU"

DEZA DIRECTION FÜR ENTWICKLUNG UND ZUSAMMENARBEIT
DDC DIRECTION DU DÉVELOPPEMENT ET DE LA COOPÉRATION
DSC DIREZIONE DELLO SVILUPPO E DELLA COOPERAZIONE
SDC SWISS AGENCY FOR DEVELOPMENT AND COOPERATION
COSUDE AGENCIA SUIZA PARA EL DESARROLLO Y LA COOPERACIÓN

ZA AKTIVNIJEG GRAĐANINA!

Građanska participacija ostvaruje se kroz razvoj svesti o tome šta su konkretne potrebe građana i kako ići u susret tim potrebama, kroz obezbeđenje uticaja građana na budućnost lokalne zajednice, razvoj međusobnog poverenja između građana i lokalne vlasti, obezbeđenje podrške za lokalne aktivnosti i investicije, kao i putem povećanja učešća građana u implementaciji zajedničkih projekata.

Cilj Projekta "Podrška jačanju građanskog učešća na lokalnom nivou" jeste da podigne svest o potrebi većeg učešća građana u lokalnom političkom životu i stvori uslove za aktivnije uključivanje građana, kao i da pokrene i pomogne usvajanje nacionalne strategije o učešću građana u lokalnom javnom životu od strane centralnih vlasti.

U PRVOJ FAZI PROJEKAT TRAJE U PERIODU OD
SEPTEMBRA 2005. DO DECEMBRA 2006. GODINE

Stalna konferencija gradova i opština, uz finansijsku i drugu pomoć Vlade Švajcarske posredstvom Švajcarske agencije za razvoj i saradnju u Srbiji i Crnoj Gori (SDC), realizuje Projekat "Podrška jačanju građanskog učešća na lokalnom nivou" sa sveobuhvatnim ciljem da doprinese demokratskom upravljanju na lokalnom nivou.

Kako je, generalno uzev, participacija građana u političkom životu Srbije na niskom nivou, projekat koji realizuju Stalna konferencija gradova i opština i SDC upravo ima za cilj stvaranje uslova za aktivnije uključivanje građana u politički život svoje lokalne zajednice.

Glavni ciljevi projekta jesu da:

■ Podigne svest o potrebi većeg učešća građana u lokalnom političkom životu i promoviše principe demokratskog upravljanja na lokalnom nivou;

■ Pokrene i pomogne usvajanje nacionalne strategije o učešću građana u lokalnom javnom životu od strane Vlade Republike Srbije;

■ Poboljša participaciju građana na lokalnom nivou, posebno obezbeđujući učešće mladih, žena, manjina i siromašnih članova populacije;

Najvažnije projektne aktivnosti predviđaju sprovođenje istraživanja o sadašnjem stanju u sferi učešća građana na lokalnom nivou. Reč je o prvoj analizi te vrste u Srbiji koja će biti izrađena uz stručnu pomoć međunarodnih i domaćih eksperata. Takođe, planirana je i izrada uporedne analize nacionalnih pristupa i zakonodavnih okvira kod nas i u evropskim zemljama koji se odnose na oblast

učešća građana u procesu političkog odlučivanja.

Cilj je da, na osnovu rezultata pomenuta dva istraživanja, radna grupa formirana pri projektu formuliše model strateškog dokumenta o učešću građana u lokalnom političkom životu u Srbiji koji će biti ponuđen Vladi Republike Srbije na usvajanje. Pomenutu radnu grupu čine predstavnici centralnih vlasti, gradova i opština, nevladinih organizacija, kao i nacionalni konsultanti.

Projekat "Podrška jačanju građanskog učešća na lokalnom nivou u Srbiji" ima nekoliko specifičnosti:

■ Reč je o prvom projektu koji direktno teži stvaranju većih mogućnosti za uključivanje građana u politički život u Srbiji i jačanju svesti o potrebi njihovog angažovanja;

■ Ovaj projekat predviđa formulisanje modela strateškog dokumenta o učešću građana u lokalnom političkom životu u Srbiji sa krajnjim ciljem da bude usvojen od strane Vlade Republike Srbije, čime bi se obezbedilo postojanje zvanično definisanog stava Republike Srbije prema najznačajnijoj tekovini demokratije - učešću građana u političkom odlučivanju;

■ Projekat će ponuditi jasne smernice za unapređenje situacije u sferi građanske participacije, uputstva za motivisanje građana kako bi se više angažovali u rešavanju pitanja od interesa za celu zajednicu, kao i preporuke za usavršavanje postojećeg pravnog okvira koji reguliše oblast učešća građana.

Očekivani rezultati projekta:

■ Sprovođenje istraživanja o trenutnom stanju u sferi učešća građana na lokalnom nivou i izrada uporedne analize nacionalnih pristupa i zakonodavnih okvira koji regulišu pomenutu oblast;

■ Formiranje i aktivan rad radne grupe na koncipiranju strateškog dokumenta o učešću građana u lokalnom političkom životu u Srbiji;

■ Model strateškog dokumenta o učešću građana u lokalnom političkom životu u Srbiji usvojen od strane Stalne konferencije gradova i opština i preporučen skupštinama gradova i opština na usvajanje;

■ Model strateškog dokumenta o učešću građana u lokalnom političkom životu u Srbiji predstavljen Vladi Republike Srbije, Narodnoj skupštini i predsedniku Republike Srbije i preporučen centralnim vlastima na usvajanje;

■ Organizovanje dve godišnje nacionalne konferencije sa ciljem upoznavanja javnosti sa ostvarenim rezultatima i budućim planovima projekta;

■ Izrada nekoliko publikacija koje će predstaviti najvažnije rezultate projekta i dr.

Neposredni korisnici projekta su građani (posebno oni koji pripadaju ugroženim grupama) i gradovi i opštine u Srbiji, dok su posredni korisnici Vlada Republike Srbije, Ministarstvo za državnu upravu i lokalnu samoupravu i nevladine organizacije (nacionalne i lokalne).

